

SANAYİ DÜNYASI İÇİN GİDİŞATA DAİR NOTLAR

TRENDS UPDATE

27.01.2026 (Periyodik Yayın Değildir)

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) üyelerine yönelik yapılan “2025 yılı Ekonomik Değerlendirme Anketi” sonuçları:

	İç pazar siparişleri 2025	Dış pazar siparişleri 2025
ARTTI	%18	%15
DEĞİŞMEDİ	%29	%33
AZALDI	%50	%45

	2026 Yılında Üretimimiz
ARTACAK	%24
DEĞİŞMEYECEK	%47
AZALACAK	%29

	2026 Yılında Riskler
Kurların baskılanması	%23
İç talebin yavaşlaması	%20
Yüksek kredi faizinin devamı	%19
Jeopolitik riskler	%18

Sinan Doğan (tekreferans.com): Üretim maliyetleri artarken satış fiyatı sabit kalan, ithalatın ise 1 milyon tona ulaştığı pamuk sektöründe kriz, çırçır fabrikalarını da vurmaya başladı. Aydın'ın Söke ilçesinde çok sayıda üreticiden ciddi miktarda alım yapan Terzioğlu ailesine ait Özbirlik Çırçır konkordato için mahkemeye başvurdu. Firmanın çok sayıda üreticiden pamuk alımı yaptığı belirtilirken, bu gelişmenin pamuk piyasasında ciddi sıkıntılar yaratabileceği ifade ediliyor.

İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Bülent Uçak: "Bunca yıllık kariyerimde şahit olduğum en kötü sezon başlangıçlarından birini yaşıyoruz. Üretici yüzde 30'un üzerinde maliyet artışıyla karşı karşıya.

Pamuk fiyatları bu artışı karşılamıyor. Üretici pahalıya üretirken, pamuk yurt dışında daha düşük fiyata satılıyor; piyasayı ise ucuz ithalat dolduruyor. Verilere göre, Türkiye'nin pamuk ithalatı yüzde 27 artarak 971 bin tonu aştı. Buna karşın ihracat fiyatı gerileyerek 1,83 dolara indi. Bu durum sektörün sürdürülebilirliğini ciddi şekilde tehdit ediyor.

Friedrich Merz (Almanya Başbakanı, Davos'taki Dünya Ekonomik Forumu konuşması, rev.com):

- Almanya'nın savunma harcamalarında çok büyük bir artışa karar verdik. Savunmamızı sistematik olarak güçlendirerek ekonomik ve teknolojik bağımlılıklarımızı azaltıyoruz.
- Hem Almanya hem de Avrupa, son yıllarda reformlarda ayak sürerek ve girişimcilik özgürlüklerini ve kişisel sorumluluğu gereksiz ve aşırı derecede kısıtlayarak inanılmaz bir büyüme potansiyelini heba etti. Bunu şimdi değiştireceğiz.
- Güvenlik ve öngörülebilirlik, aşırı düzenleme ve yanlış yönlendirilmiş mükemmeliyetçiliğin önüne geçmelidir. Avrupa'da bürokrasiyi önemli ölçüde azaltmalıyız. Aşırı düzenlemenin dünya şampiyonu olduk. Buna son verilmelidir.

- İşçilik maliyetleri en büyük sorun. Sosyal Güvenlik sistemimizi, emeklilik, sağlık ve çalışma sürelerini reforme etmeliyiz. Almanlar, İsviçre çalışanlarından 200 saat daha az çalışıyor.

Meltem Aköz (CPA-Finance Professional, x.com): **Banka kredi talebinizin reddedilmesine yol açan 7 temel neden:**

1. Alacaklar Şişkin: Kâğıt üstünde satış var, kasada para yok
2. Stoklar Sessizce Nakit Yiyor: Satılmayan stok = kilitli nakit
3. “Diğer Alacaklar” Çok Rahat: Açıklaması yoksa banka risk yazar
4. Ortaklar Cari Hesabı Masum Değil: Banka bunu örtülü para çıkışı sayar
5. Devreden KDV Umut Vermez: Nakit değil, bekleyen dosyadır
6. Duran Varlık Fazlalığı: Borçla alınmışsa güce değil yüke dönüşür
7. Nakit Var Gibi Ama Yok: Bloke, rehinli, kullanılamıyorsa sayılmaz

2024 yılında doğalgaz üretimimizin tüketime oranı iki kat artarak % 5'e yaklaştı.

Pelin Ünker Elmas Topçu: Taraf ülkeler arasında ticareti yapılan malların yaklaşık yüzde 91'inde gümrük vergilerini kaldıran MERCOSUR anlaşmasıyla; Avrupa ile “üye ülkeler Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay” arasında 700 milyondan fazla nüfusun yaşadığı bölgeleri birbirine bağlayan, dünyanın en büyük serbest ticaret alanlarından birisi yapıldı.

Uzmanlara göre Türkiye, AB ile Gümrük Birliği ilişkisi nedeniyle anlaşmanın doğrudan tarafı olmasa da özellikle tarım ve sanayi ürünlerinde rekabet dengelerini değiştirebilecek bir tabloyla karşı karşıya kalabilir.

Avrupanın MERCOSUR ülkelere yıllık ihracatı bu sayede yüzde 39 oranında, yani yaklaşık 49 milyar euro büyüme kaydedebilir.

Türkiye ise MERCOSUR ülkeleri pazarlarına engelsiz erişemeyecek. Hatta tersine bu Güney Amerika ülkelerinden gümrüksüz gelecek tarım ürünleri Avrupa pazarında özellikle tarım açısından Türk ürünlerine rakip olacak. Çünkü pratikte Avrupa ülkeleri Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay'a daha çok otomobil ve kimyasal

ürünler ihraç ederken, Güney Amerika'dan ağırlıklı olarak tarım ürünleri ve ham madde ithal ediyor.

Fransa, Polonya, Macaristan ve İtalya; Güney Amerika'dan gelecek ucuz tarım ürünlerinin kendi çiftçilerini zor durumda bırakacağını tekrarlıyor.

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) Başkanı Kutlu Karavelioğlu:

- Mercosur anlaşmasında başrol makinelerin olacak. Avrupalı ihracatçılara büyük avantaj sağlayacak bu anlaşmanın, makine sektöründe yıllık ortalama 100 milyon dolar fazla verdiğimiz Mercosur bölgesi ticaretinde imalatçılarımıza yeni fırsatlar getirecek.
- 2025'te miktar bazında yüzde 6.3 düşüş yaşandı ancak sektör ihracatımız kg başına 8.1 dolar ile tüm zamanların en yüksek değerine ulaştı. Makine ihracatının ithalatı karşılama oranı yüzde 62.6 seviyesinde gerçekleşti.
- 2026'nın özellikle ilk yarısı firmalar için; kârlılık, nakit akışı ve sipariş sürekliliği açısından zorlayıcı bir dönem olacak
- Çin kaynaklı haksız rekabetin yanı sıra tarifelerdeki yükseliş geçen yıl yaşanan riskleri yeni yıla taşıdı.
- Almanya'ya ihracat yüzde 6.8 ABD'ye ihracat yüzde 9 arttı. Kısıtlamalar Rusya'ya yapılan ihracatı azalttı,

buna karşılık Suriye'ye yapılan ihracat yüzde 189 artarak 130 milyon doların üzerine çıktı.

- Belirsizliğin arttığı yatırımların yavaşladığı dönemlerin genel özelliği olarak **müşteriler yeni makine alımlarını erteledi.** Bunun yerine mevcut makine ve tesislerinin teknolojik ömürlerini uzatmaya odaklandı. **Savunma sanayi yatırımları bir yandan ileri mühendislik kapasitesini yükseltirken, bir yandan da genel imalat sanayiinin makine siparişlerindeki gerilemeyi telafi etti.**
- İlk 3 çeyrekte makine teçhizat yatırımları %6,2 artarken, kapasite kullanım oranlarımızın 10 puana yakın daralması ithalat baskısının açık bir ifadesi.
- Euro'nun dolar karşısında değerlenmesi ve teknolojik kompozisyondaki iyileşme ihracat rakamlarını olumlu etkiliyor.

İsmet Özkul (Nasil Bir Ekonomi NBE): Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) yeni yayınlamaya başladığı Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri Yatırım Harcamaları verileri 2024 yılının yatırım açısından pek parlak geçmediğine ilişkin yeni bilgiler içeriyor. Araştırma kapsamındaki 16 ana sektörün toplamında maddi mallara yapılan **yatırım 2024 yılında yüzde 13,33 gibi ciddi bir daralma gösterdi.**

Yatırımları reel olarak en yüksek oranlı daralma kaydeden sektörler, idari ve destek hizmet faaliyetleri, ile ulaştırma ve depolama, enerji oldu. Yatırımları reel olarak en hızlı büyüyen sektörler ise hizmet faaliyetleri, ile gayrimenkul faaliyetleri ve eğitim oldu.

Makine ve teçhizat yatırımları da yüzde 11,33'lük bir reel küçülme kaydetmiş. Ekonominin omurgasını oluşturan imalat sanayiinde makine ve teçhizat yatırımlarının yüzde 16,06 gibi ciddi bir reel küçülme göstermiş olması altı çizilmesi gereken bir gelişme.

*** * ***

Doç. Dr. Hasan Yalçın (Chairman of the Board Crowe HSY YMM, Bağımsız Denetçi): Şirket Birleşmelerindeki Gizli Tehlike: Yönetici-Hissedar Çatışması M&A İşlemlerinde Agency Cost'un (Temsil Maliyeti) Anatomisi

Birleşme ve satın alma (M&A) işlemlerinde teknik analizler, finansal modeller ve strateji sunumları her şey gibi görünse de, işin içinde çok daha derin bir sorun yatar: Temsil maliyetleri.

Hissedarlar ile yönetim arasındaki çıkar uyumsuzluğundan doğan bu maliyetler, görünmez ama etkisi devasa.

Yöneticiler büyüme hedeflerini kovalayabilir, operasyonel risklerden kaçınabilir veya kısa vadeli kazançlara odaklanabilir – hissedarların uzun vadeli değer maksimizasyonu beklentisinden farklı önceliklere sahip olabilirler.

Bu doğal gerilim, karar alma süreçlerini etkiler ve milyarlarca dolarlık sonuçlar doğurur.

AOL-Time Warner'ın 182 milyar dolarlık "yüzyılın felaketi" birleşmesi, Daimler-Benz ve Chrysler'in kültürel çatışmalarla sonlanan evliliği, HP'nin Autonomy'yi satın alırken yaşadığı bilgi asimetrisi krizi – **hepsi aynı hastalığın belirtisi: Temsil maliyetleri.**

Farklı öncelikler, farklı risk algıları, farklı zaman ufukları – bunlar bir araya geldiğinde değer yaratma yerine değer kaybı ortaya çıkıyor.

Peki çözüm ne? Güçlü kurumsal yönetim ile riskleri azaltmak. **Bağımsız yönetim kurulları, etkin denetim sistemleri, teşvikleri uyumlaştıran performansa dayalı ücret planları ve şeffaflığı artıran mekanizmalar** – bunlar temsil maliyetlerini törpüleyen araçlar.

ÇÖZÜM: GÜÇLÜ KURUMSAL YÖNETİM İLE RİSKLERİ AZALTMAK

Etkin Denetim Sağlayın

Bağımsız yönetim kurulu üyeleri, yönetici kararlarını objektif bir şekilde denetler.

Teşvikleri Uyumlaştırın

Yönetici primlerini şirketin uzun vadeli başarısına bağlamak, çıkar çatışmasını azaltır.

Şeffaflığı Artırın

Paydaşlara zamanında ve doğru bilgi akışı sağlamak, güveni artırır ve belirsizliği azaltır.

Referans: Yalçın, H. (2024). A thorough examination of agency theory and agency costs in M&A. International Journal of Management and Economics Invention, 10(7), 3331-3341.

İran İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Seyyid Settar Haşimi: İran'da yaklaşık 19 gündür internetin sağlıklı çalışmamasının yol açtığı toplam ekonomik zarar 655 milyon dolar ve günlük zarar 34 milyon doların üzerinde.

2024 yılına kadar 9bin doların altında ve geçtiğimiz Eylül ayına kadar 10bin doların altında olan bakır fiyatları son 4 ayda 13bin dolara geldi ve hepimiz bakır kullanıcısı olduğumuza göre bu artışı hep beraber ödeyeceğiz.

